

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
ЗГ-348/11
09.01.2012.год.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

На основу овлашћења из члана 22. Одлуке о заштитнику грађана(„Службени лист Града Ниша“, бр.2/2011), да поред покретања и вођења поступка контроле, овај орган пружањем добрих услуга, посредовањем и давањем савета о питањима из своје надлежности делује у циљу унапређења рада органа управе и јавних предузећа и унапређења и заштите људских права, поводом притужбе С. М. из Ниша, ул. Радних Бригада бр.7/12, која се односи на рад Управе за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке, Заштитник грађана даје

Мишљење

Потребно је да Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке:

- врши израду и доставу решења о утврђивању висине пореске обавезе на имовину у првом кварталу текуће године за коју се обавеза утврђује, а до датума доспећа прве рате,
- да уз решење достави грађанима опомену за плаћање евентуалног дуговања из претходног периода, са одређењем главног дуга и камате и периода за који се дугује, као и са упозорењем о покретању поступка принудног извршења.

Разлоги

Поступајући по представци С. М. из Ниша, а и поводом обраћања већег броја грађана у двогодишњем извештајном периоду, по прибављеној информацији од Управе за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке, Заштитник грађана утврдио је следеће:

- да је наведена управа преузела администрирање локалних јавних прихода од 01.08.2008. год. од Пореске управе-Филијала Ниш;
- да се израда и достава решења о утврђивању висине пореске обавезе на имовину врши грађанима крајем маја-почетком јуна текуће године, и да та решења садрже само годишњи

- износ обавезе, без констатације евентуалног претходног дуга, периода дуговања, и одређења колико износи главни дуг, а колико камата;
- да наведена решења констатују обавезе грађана у смислу кварталне исплате, доспећа сваке појединачне рате, као и то да до момента пријема истог ова обавеза треба да се испуњава у нивоу износа из претходне године, а након тога да се у року од 15 дана изврши уплата разлике у обрачунатој висини у односу на претходно решење;
- да постоји већи број грађана-пореских обvezника који у дужем периоду нису испуњавали своју обавезу или су то чинили нередовно и у непотпуним износима, па у том смислу немају сазнање о доспелим обавезама, како у погледу главног дуга, тако и камате;
- да грађанима, који имају дуговања из претходног периода, Управа у вишегодишњем периоду не упућује опомене у складу са законским овлашћењима, па самим тим не покреће поступке принудне наплате;
- да обvezници, приликом личног интересовања о дуговању код управе, добијају само преглед стања на рачуну закључно са одређеним датумом;
- да код већине обvezника-дужника камата на доспела потраживања готово да достиже износ главног дуга.

Заштитник грађана сматра да органи управе треба да поступке који се тичу права, обавеза и на закону заснованих интереса грађана, воде формално исправно и суштински правично, сврсисходно, објективно, транспарентно, ефикасно и стручно.

У смислу наведеног Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке треба да обезбеди услове за остваривање рада усмереног ка најбољем интересу грађана, да обезбеди боље информисање грађана о њиховим обавезама пред тим органом, уз проширење постојећих видова информисања чиме би се остварили општи циљеви али истовремено и реализација права пореских обvezника.

Чланом 71. Закона о пореском поступку и пореској администрацији регулисано је да ће Пореска управа пореском обvezнику, који у целости или делимично, није о доспелости платио порез, односно споредно пореско давање, послати опомену о врсти и износу пореза, односно споредних пореских давања доспелих за наплату, којом му се налаже да доспели износ плати одмах, а најкасније у року од 5 дана од дана пријема опомене, са обрачунатом каматом од дана издавања опомене до дана уплате доспелог пореза, односно споредних пореских давања. Опомена треба да садржи и поуку пореском обvezнику да у року од 5 дана може са Пореском управом да расправи спорна питања у вези врсте и износа пореза, односно споредних пореских давања доспелих за наплату.

Члан 77. наведеног Закона прописује да Пореска управа почиње поступак принудне наплате пореза, односно споредних пореских давања, доношењем решења о принудној наплати пореза ако порески обvezник није платио порез, односно споредно пореско давање у року из члана 71. У решењу се наводи основ пореског дуга, његов преостали неплаћени износ из опомене и порески обvezник се обавештава о својим правима у поступку принудне наплате. Решење постаје извршно даном достављања и на исто се може уложити жалба у року од 8 дана.

Наведеним поступањем управа би омогућила грађанима благовремено сазнање о њиховим обавезама, по основу кога би они могли да приговоре опомени, договоре се о начину исплате или поднесу захтев за одлагање плаћања пореза, а у складу са чланом 73. Закона, и да након тога испуне своју обавезу. Такође би им се, доношењем решења у поступку принудне наплате, омогућило улагање жалбе, са евентуалним приговорима у погледу застарелости потраживања. На овај начин би се, по уверењу Заштитника грађана, у многоме дефинисао однос у погледу међусобних права и обавеза између грађана и управе, оправдана је претпоставка да би то довело до активнијег испуњења обавеза у плаћању пореских обавеза, чиме би се задовољио обострани интерес. Непоступањем на наведени начин, очигледно је да се постојеће стање пролонгира, грађани улазе у све већа дуговања (поготову по основу камата), а буџет остаје ускраћен за средства по овом основу.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Добрила Здравковић